

Lieta C-240/21

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2021. gada 14. aprīlis

Iesniedzējtiesa:

Landgericht Ravensburg [Rāvensburgas apgabaltiesa] (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2021. gada 31. marts

Prasītāji:

SA

FT

LH

IL

TN

Atbildētāja:

Daimler AG

Pamatlietas priekšmets

Pārveidošanas ierīces dīzeļdzinēju transportlīdzekļos – Zaudējumu atlīdzināšana – Ieguvuma no lietošanas atskaitīšana par transportlīdzekļa faktisko lietošanu – Tiesneša, kas izskata lietu vienpersoniski, tiesības lūgt prejudiciālu nolēmumu

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Savienības tiesību interpretācija, LESD 267. pants

Prejudiciālie jautājumi

- 1) Vai Direktīvas 2007/46/EK 18. panta 1. punkta, 26. panta 1. punkta un 46. panta, skatot tos kopsakarā ar Regulas (EK) Nr. 715/2007 5. panta 2. punktu, mērķis ir arī aizsargāt mehānisko transportlīdzekļu individuālo pircēju intereses?

Ja atbilde ir apstiprinoša:

- 2) Vai tajās ietilpst arī transportlīdzekļa individuālā pircēja intereses neiegādāties transportlīdzekli, kas neatbilst Savienības tiesību prasībām, it īpaši neiegādāties tādu transportlīdzekli, kurš ir aprīkots ar neatļautu pārveidošanas ierīci Regulas (EK) Nr. 715/2007 5. panta 2. punkta izpratnē?

Neatkarīgi no atbildēm uz pirmo un otro prejudiciālo jautājumu:

- 3) Vai tas ir pretrunā Savienības tiesībām, ja pircējs, kas, to nevēloties, ir iegādājies transportlīdzekli, kuru ražotājs ir laidis tirgū ar neatļautu pārveidošanas ierīci Regulas (EK) Nr. 715/2007 5. panta 2. punkta izpratnē, pret transportlīdzekļa ražotāju var izvirzīt civiltiesiskus, no delikta izrietošus prasījumus par zaudējumu atlīdzību, it īpaši arī prasījumu par pirkuma cenas, kas samaksāta par transportlīdzekli, atmaksu, pretī nododot transportlīdzekli un īpašumtiesības uz to, izņēmuma kārtā tikai tad, ja transportlīdzekļa ražotājs ir rīkojies ar nolūku un pretēji vispārpieņemtiem morāles principiem?

Ja atbilde ir apstiprinoša:

- 4) Vai Savienības tiesībās ir prasīts, lai transportlīdzekļa pircējs pret transportlīdzekļa ražotāju varētu izvirzīt civiltiesisku, no delikta izrietošu prasījumu par atlīdzināšanu jebkuras tādas transportlīdzekļa ražotāja vainojamas (aiz neuzmanības vai ar nolūku īstenotas) rīcības gadījumā, kas ir saistīta ar tāda transportlīdzekļa laišanu tirgū, kurš ir aprīkots ar neatļautu pārveidošanas ierīci atbilstoši Regulas (EK) Nr. 715/2007 5. panta 2. punktam?

Neatkarīgi no atbildēm uz pirmo līdz ceturto prejudiciālo jautājumu:

- 5) Vai tas ir pretrunā Savienības tiesībām, ja saskaņā ar valsts tiesībām transportlīdzekļa pircējam ir jāatskaita ieguvums no lietošanas par transportlīdzekļa faktisko lietošanu, ja tas no delikta izrietošas zaudējumu atlīdzināšanas ceļā pieprasa tāda transportlīdzekļa pirkuma cenas atmaksu, kas laists tirgū ar neatļautu pārveidošanas ierīci atbilstoši Regulas (EK) Nr. 715/2007 5. panta 2. punktam, pretī nododot transportlīdzekli un īpašumtiesības uz to?

Ja atbilde ir noliedzoša:

- 6) Vai tas ir pretrunā Savienības tiesībām, ja šis ieguvums no lietošanas tiek aprēķināts no pilnas pirkuma cenas, neveicot atskaitījumu par transportlīdzekļa vērtības samazinājumu, kas izriet no tā aprīkošanas ar neatļautu pārveidošanas ierīci, un/vai, ņemot vērā to, ka pircējs nebija vēlējies lietot Savienības tiesībām neatbilstošu transportlīdzekli?

Neatkarīgi no atbildēm uz pirmo līdz sesto prejudiciālo jautājumu:

- 7) Vai ZPO [Civilprocesa kodeksa] 348. panta 3. punkta 2. apakšpunkts, ciktāl šis tiesiskais regulējums attiecas arī uz lēmumu iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemšanu atbilstoši LESD 267. panta otrajai daļai, nav saderīgs ar valstu tiesu tiesībām iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. panta otrajai daļai un tāpēc nav jāpiemēro attiecībā uz lēmumiem iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/46/EK (2007. gada 5. septembris), ar ko izveido sistēmu mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanai (turpmāk tekstā – “Pamatdirektīva”) (OV 2007, L 263, 1. lpp.), it īpaši 18. panta 1. punkts, 26. panta 1. punkts un 46. pants

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 715/2007 (2007. gada 20. jūnijs) par tipa apstiprinājumu mehāniskiem transportlīdzekļiem attiecībā uz emisijām no vieglajiem pasažieru un komerciālajiem transportlīdzekļiem (“Euro 5” un “Euro 6”) un par piekļuvi transportlīdzekļa remonta un tehniskās apkopes informācijai (OV 2007, L 171, 1. lpp.), it īpaši 5. panta 2. punkts

Atbilstošās valsts tiesību normas

Bürgerliches Gesetzbuch [Vācijas Civilkodekss] (turpmāk tekstā – “BGB”), it īpaši 823. panta 2. punkts (pienākums atlīdzināt zaudējumus tiesību akta, kura mērķis ir citas personas aizsardzība, pārkāpuma gadījumā) un 826. pants (pienākums atlīdzināt zaudējumus kaitējuma nodarīšanas ar nolūku pretēji vispārpieņemtiem morāles principiem gadījumā)

Zivilprozessordnung [Civilprocesa kodekss] (turpmāk tekstā – “ZPO”), it īpaši 348. un 348.a pants (tiesneša, kas lietu izskata vienpersoniski, kompetence)

Grundgesetz [Pamatlikums] (turpmāk tekstā – “GG”), it īpaši 101. panta 1. punkta otrais teikums (tiesības uz likumā noteiktu tiesu)

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Šī lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatā ir piecas dažādas situācijas.

- 2 Prasītāji no atbildētājas attiecīgi iegādājās tirgū laistus piesārņojuma klases ES 5 vai ES 6 dīzeļdzinēju transportlīdzekļus, no kuriem daļa bija jaunas automašīnas un daļa – lietotas automašīnas. Transportlīdzekļi attiecīgi bija aprīkoti ar tā saucamo termālo logu. Ar termālo logu saprot noteiktu temperatūras diapazonu, kurā tiek samazināta izplūdes gāzu recirkulācija, un tādējādi piesārņojošo vielu samazināšana notiek mazāk nekā gadījumā, ja izplūdes gāzu recirkulācija nav samazināta.
- 3 Prasītāji apgalvo, ka viņu attiecīgajos transportlīdzekļos, pastāvot noteiktai zemākai (attiecīgajās tiesvedībās dažādi norādītai) āra temperatūrai, tiek samazināta izplūdes gāzu recirkulācija un tādējādi palielināta piesārņojošo vielu emisija. Tādēļ prasītāji uzskata, ka viņu transportlīdzekļi ir aprīkoti ar neatļautu pārveidošanas ierīci saskaņā ar Regulas Nr. 715/2007 3. panta 10. punktu, skatot to kopsakarā ar 5. panta 2. punkta pirmo teikumu, un līdz ar to viņi esot ar nolūku un pretēji vispārpieņemtiem morāles principiem maldināti un viņiem ir nodarīts kaitējums.
- 4 Tādēļ viņi pieprasa zaudējumu atlīdzināšanu, dažos gadījumos attiecīgā gadījumā atskaitot kompensāciju par transportlīdzekļa lietošanu, kuras apmērs ir vai nu konkrēti minēts vai arī ir jānorāda atbildētājam vai arī kuras aprēķināšanas metode vēl ir jānosaka iesniedzējtiesai.
- 5 Atbildētāja attiecīgi prasību lūdz noraidīt, pamatojoties uz to, ka EK tipa apstiprinājums liedzot kvalificēt termālo logu kā pārveidošanas ierīci. Šajā ziņā runa neesot par pārveidošanas ierīci, jo termālais logs darbojoties vienādi uz izmēģinājuma stenda un ceļu satiksmē. Pat pie mīnus grādiem divciparu skaitļa apmērā izplūdes gāzu recirkulācijas sistēma vēl esot aktīva. Turklāt termālais logs katrā ziņā saskaņā ar Regulas Nr. 715/2007 5. panta 2. punkta otrā teikuma a) apakšpunktu esot pieļaujams, jo tas esot nepieciešams dzinēja aizsardzībai. Pakārtoti atbildētāja apgalvo, ka tā esot balstījies uz pieņemamu tiesību normu izpratni un ka tādēļ tā nav rīkojusies pretēji vispārpieņemtiem morāles principiem.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 6 Iesniedzējtiesa pati norāda, ka prejudiciālie jautājumi ir formulēti principā identiski tiem, kas ir ietverti lūgumos sniegt prejudiciālu nolēmumu C-100/21 un C-178/21, tādējādi iesniedzējtiesas sniegtie apsvērumi par katru no šiem jautājumiem būtībā ir identiski tiem, kas izklāstīti lūgumos sniegt prejudiciālu nolēmumu C-100/21 un C-178/21, un tiek ierosināts lietas apvienot.
- 7 Attiecībā uz piekto un sesto jautājumu tiek sniegti papildu precizējumi, ka gadījumā, ja atbilde uz piekto prejudiciālo jautājumu ir apstiprinoša, ieguvums no lietošanas atsevišķajās tiesvedībās būtu jāņem vērā tikai tiktāl, ciktāl prasītājs savu ieguvumu no lietošanas atskaita no savām prasījuma tiesībām uz maksājumu un prasībā izvirza tikai atlikušo prasījuma daļu. Gadījumā, ja atbilde uz sesto jautājumu ir apstiprinoša, tad vispirms ar tiesas ekspertīzes palīdzību būtu jānosaka vai tiesai būtu jāaplēš un no pārdošanas vērtības jāatskaita attiecīgais

transportlīdzekļa vērtības samazinājums pārveidošanas ierīces dēļ. Uz šādā veidā aprēķinātu objektīvu transportlīdzekļa vērtību pēc tam būtu jābalstās ieguvumam no lietošanas, kas tiesai ir jānosaka atbilstoši attiecīgā prasītāja nobrauktajiem kilometriem.

- 8 Noslēgumā iesniedzējtiesa norāda, ka lietā C-440/20 uzdotie jautājumi sakrīt ar visiem šajā lūgumā uzdotajiem jautājumiem un ka pirmais prejudiciālais jautājums lietā C-276/20 sakrīt ar šī lūguma piekto un sesto jautājumu, līdz ar to varētu apsvērt apvienošanu arī ar šīm lietām.

DARBA VERSIJA